

Előfizetési árak:

Égész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónapra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kladóhivatal:
Főpiacz, a várca-
szal szemben.

Hirdetések:

Egy hasáboz pető
sorokint 5 krjával
számítatnak.

A fehér lobogó.

Debreczen, február 22.

(K. sz.) A hullámzó tenger, mely vad morajlásával immár mindene-
ket végveszélylyel fenyegetett:
egy jóságos galambósz koronás
király szavára lecsendesült.

Ma, mikor e sorokat írjuk,
ugy látszik, szélesend van és a
fékevesztett szenvedély elnémult.

És úgy érezzük magunkat,
mintha egy csatasíkon állanánk,
a hol még napok előtt ádáz küz-
delem folyt s most néma csöndben
közelg Széll Kálmán és bontogatja
a fehér zászlókat a Pax jegyében.
Minden lépését, minden tekintetét
figyelik itt is, ott is, kíváncsian
lesve: mit hoz a jövő pillanat,
sikerül-e a béke?

Az új miniszterelnököt, ki
fehér zászlót lobogtat a kezében,
ismeri a parlament, ismeri az
ország.

És Széll Kálmán bizonyára
tudja, hogy mily nehéz feladat
vár reá, tehát ismeri mindazokat
a tényezőket, melyekkel misszió-
jának teljesítésénél számolnia kell.

Nehéz munkája lesz, az két-
ségtelen. Első sorban az egyesült
ellenzékkel kell tisztába jönnie.

Megengedjük, hogy Széll Kál-
mán az a liberális államférfiu, a
ki bizonyos fokig az ellenzék

rokonszenvét is bírja s hogy vele
talán legszivesebben fog tárgyalni
a béke-feltételeknek megállapítása
iránt. Ámde a rokonszenv nem
politikai garancia és ne feledjük,
hogy vannak állások, melyek már
természetüknél fogva is ellenszen-
vessé teszik az ellenzék előtt azt,
a ki betölti. Ilyen egyebek közt
a miniszterelnöki állás is.

A míg Széll Kálmán csak
mint magán ember politizált, addig
kedves embere volt az ellenzék-
nek és e ragaszkodás békeköz-
vetítői működése alatt még ben-
sőbbé is vált, mert az ellenzék
jórészt saját feltételeinek előmoz-
dítóját látta benne.

Nem kívánjuk s mint hazafi,
a ki kívánná, de nem lehetetlen,
hogy az ellenzék egészen más
hurokat fog pengetni, mihelyt
Széllt nem közte és a kormány
közt, hanem a kormány helyén
magával szemben fogja találni.

Mi szeretnők legjobban, ha ag-
godalmaink aaptalanoknak bizo-
nyulnának s az ellenzék most már
csakugyan törvényerőre hagyná
emelni az indemnitást, a kiegye-
zést és aláírná ama feltételeket, a
melyek a parlament zavartalan
működését és az alkotmány teljes
érvényesülését biztosítják.

Ez mindnyájunk óhaja, ez a
korona és az ország kívánsága.

Tagadhatatlan, — hogy Széll
Kálmán helyzete sokkal előnyö-
sebb, mint volt Bánffy báróé. Az
ő keze még nincs megkötve, igére-
tek nem kötelezik s így ura a
helyzetnek.

De kérdés, nem fog-e az el-
lenzék éppen erre való tekintettel
még nagyobb követelésekkel föl-
lépni?

Mindent összevéve Széll Kál-
mánnak nehéz a missziója.

Szerencsét kívánunk vállal-
kozásához, a melynek sikerétől
függ az ország viszonyának javu-
lása is.

Kitartással sok nehézséget le-
le lehet győzni.

Hátha az ellenzék által tá-
masztott akadályok sem tartoznak
most már az elháríthatatlanok közé.

Bánffy báró meghozta a sze-
mélyi áldozatot, most már az el-
lenzéken a sor, hogy ígérését
beváltsa.

Azt a fehér lobogót, melyet
Széll Kálmán lobogtat, a mi jósa-
gos, galambósz királyunk adta a
kezébe azzal, hogy hótisztán is
hozza vissza.

Égbekiáltó bűn volna azt szent-
ségtelen kezekkel bemocskolni.

De erre még gondolnunk sem
szabad.

TÁRCZA.

Az élet.

Az élet a zsidóvilág világa,
Egy hangos vásár, melynek vége nincs.
Nincs semmi tán, melynek ne volna ára,
Megvehető akármi ritka kincs.
Nincs oly érzés, amelyből nem csinálnak
Kufár lélekkel hasznot, üzletet;
Itt alkuszna, amott már áll a vásár,
A jelszó mindig: eladok, veszek! . . .

Raktárra hordják mindenik portékát,
Eladó minden, hogyha van vevő:
Hirnév, dicsőség, hevülés, barátság,
Rajongás, hit, eszmény és szerető.
A ki bolond, holmiját olesón adja,
Az okos mindig többet nyer vele,
A jelszó: egymást tul kell licitálni,
Ádáz versenynyel egymást verve le!

A sziv az üzlet leghitványabb tárgya,
S eladják mégis minden szent hevé.
Akad vevő rá, egymást licitálja,
Hogy a holmit atomként szedje szét.
Folyik a vásár harsogó zsvajban,
Az egyik kínál, másik meg veszen,
Csak néhol egy-egy végképen kiárult,
Kifosztott lélek zokog esendesen.

Egy-két bolond jár kél a nagy tömegben,
Bolondok bizton, balgák szerfelett,

Eddig az ő példájukat követtem,
Ezután én is másképen teszek,
Lelkem, szivem kitérom a piacra
Tuladok én is minden kincsemen . . .
. . . De nincs erőm ily nyomorulttá válni,
Óh nincs erőm én édes Istenem! . . .

Ady Endre.

Egy vad ember.

Irta: Jablonczay Kálmán.

Az alföld metropolisának Debreczen
városnak északkeleti sarkán, a füstölgő
házak kéményein kívül van egy senki
tulajdonát nem képező kis sarok föld.

Az egész terület nem több száz
quadrát ölnél, tele van nad liezeummal,
tövises akác bokrokkal, néhány magtalan
száraz koronával ékeskedő, tülevelű akác
díszíti még ezt a kiközösített homok
földet, mely közvetlenül a vasut mellett
terül.

Az összevissza nőtt bokrok között, a
kis föld közepén egy földbe ásott kunyhó
lyukas fedele bámul az égre. A tető
nagyobb része szennyes rongyokkal van
betakarva, hogy pótolják a fedéllemez
hiányát melyet imitt amott száraz árok-
partí gazok egészítenek ki. A kiszáradt
galyak ágán szennyes fehérüemük eped-
nek a nap meleg sugaraiért, a kőbóri
szellő meg meg legyinti azokat, mint
összetépett hajdani nyugalmas élet zász-
lóját.

A kunyhó belseje úgy néz ki, mint
egy farkas barlang bejárat, mely egy
keskeny folyosó alakjában ásatott a föld
gyomra felé — több mellék ágazattal
kisebb négyszegletű kamarákat varázsol
a kutató szeméi elé. Egyikben összegyű-
jött rongyos ruhák émélyítő szaga fertőzi
meg a földalatti levegőt — a másikban
állat csontok vannak összehalmozva,
félíg rajta maradt czafrangos husdarabok-
kal — a harmadik egy kis háló fölkét
képez rohadt szalma halommal földszinen
beterítve, egy feloszlásnak indult guba
darabbal, mely a madráczot helyettesíti —
fejvankos az nincs. azt egy kötél darab-
bal összekötött rőzse esomó helyettesíti,
melyre, hogy nagyon kemény ne legyen
egy kőbóri kutyának bundás bőre takarja be.

A földalatta üreg belsejében örökösen
ég a tűz, füstje a kunyhó tetején sikam-
lik ki, ott a hol épen alkalmas szelelő
lyukat talál.

Ennek a nyomoruság irtóztató tanyá-
jának lakója évtized óta egy ember, egy
igazi lélek hüvely, ki mozog és gondol-
kozik.

Az arra járók elnevezték vad ember-
nek, különösen azon okból, hogy senki-
vel sem érintkezik, kiközösített otthoná-
nak határát át nem lépi, bedobott ado-
mányokból táplálkozik, éjjelente, a
midőn vagy dülő fergeteg vártat át a
határon, vagy esikorgó fagy dermesztr
meg a járó embereket, kik ilyenkei
meleg szobájukba húzódnak vissza, a

Belépés a szabadelvű pártba.

Dr. Komlóssy Ferenc és Dr. Rossival István országos képviselők a következő levelet intézték Podmaniczky Frigyes báróhoz, mint az országgyűlési szabadelvű párt elnökéhez:

Nagyméltóságú Elnök Ur! Tekintettel a beállott politikai helyzetre, midőn nemesak az összes országgyűlési pártok, hanem szeretett hazánk szent ügye iránt komolyan érdeklődő minden tényező, melegen óhajtja a kibontakozást; alulírott országgyűlési képviselők szívesen ragadják meg az alkalmat, hogy törvényhozói működésünkben — elhagyva eddigi pártunkivüli álláspontunkat — a szabadelvű párt kötelékébe lépve, ennek hazafias törekvéseit támogassuk.

Tesszük ezt annál nagyobb készséggel, miután a legalkotmányosabb fejedelem, apostoli királyunk, ezen párt köréből szemelte ki azon férfit, kinek bölcs vezérlete alatt reményli legsikeresebben rendes mederbe terelni a zilált parlamenti viszonyokat és mert meg vagyunk győződve, hogy egyházunk és vallásunk érdekeit a szabadelvű párt kötelékében is lelkiismeretünk és legjobb meggyőződésünk szerint szolgálhatjuk.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk nyilváníását. Budapest, 1899. február 21-én dr. Komlóssy Ferenc s. k. Rossival István s. k.

A metropolita megerősítése.

A király Metianu János aradi görög keleti román püspöknek a görög-keleti román nemzeti egyházi kongresszus által görög-keleti román érsekké és metropolitává történt megválasztását jóváhagyta. A legfelsőbb kézirat Bécsben február 18-án kelt. Most már a legrövidebb időn belül meg fog történni az új metropolita beiktatása.

Szerém vármegye főispánjává,

a miniszterrel lett Cseh Ervin helyébe, a király — mint értesülünk — Csepini Adamovich Iván horvát tartománygyűlési képviselőt nevezte ki.

Bánffy és Széll.

Debreczen, február 23.

(—s). Ha meggondoljuk, hogy egy törpe minősítés a legdurvább erőszak meg nem engedett eszközeivel megbuktatott egy olyan kabinetet, egy olyan miniszterelnököt, ki egyaránt bírta a nemzet és a korona bizalmát, úgy elmondhatjuk, hogy: — rossz időket élünk, rossz csillagok járnak . . .

Mégis, ha mélyebbre tekintünk, ha nem csak a válság folyását, nem csak a minden, erkölcsi igazságot arezul verő végeredményt — az ellenzék és a technikai obstrukció győzelmét látjuk, úgy nagyon sok vigasztaló momentumot találunk Magyarországon e lezajlott (?) politikai és parlamenti válságában.

A disszidensek férfiatlan árulása s a hazafiatlan ellenzék ocsmány, vakmerő és szégyenletes obstrukciójának vigasztalan és lehangoló képe mellett ott van Bánffy Dezső báró nemes és önzetlen önfeláldozása, ki és Széll Kálmán hetekig fáradozott a béke s így a haza érdekében becsukván füleiket minden szenvedély sugallta boszu harci kiáltásaira, minden ámbár igazságos és természetes, de talán mégis a haza igaz érdekébe ütköző követelésére azoknak, a kik szégyenteljesnek találják az ellenzék előtt való meghátrálást és további harcra kívántak volna inkább.

Ott van a hatalmas szabadelvű párt, mely magába fojtja jogos bosszúérzetét, feláldozza talán érdekeit is, a béke kedvéért s ott van mindezek felett az alkotmányos király, kit az ellenzék nem általt szentes küzdelme közepette nem egyszer megsérteni azzal, hogy belevonta aljas politikájába és kérdéssé tette felség jogait, alkotmányos esküjét, ki mégis a legalkotmányosabb álláspontra helyezkedve, tárgyilagosan saját érzelmeit is játékon kívül hagyta, csupán azt nézte, csupán azt kereste, hogy mi áll a nemzet a parlamentarizmus és a béke érdekében.

Olyan ország pedig, melynek uralkodója így tiszteli az alkotmányosságot s így megvédi az ellenzék által esőbe jut-

tatott parlamentarizmust, melynek uralkodó pártja ilyen higgadtan és önmérséklettel hordozza a nagy hatalmat, melylyel a nemzet bizalma megtisztelte, s melynek olyan fiai is születnek mint Bánffy Dezső, ki diadalról, diadalra vitte pártját s a magyar nemzeti eszmét s mégis rögtön kész önként félreállni mikor személyes esetleg ideiglenesen akadályos lehet az ország békéjének, s melynek jövőbeni miniszterelnökében Széll Kálmán személyében annyi garancia van a jövőre nézve, az olyan ország még sem él rossz időket, az olyan ország felett nem járnak még sem rossz csillagok.

A jövő fejleményekről természetesen ma még beszélni nem lehet, annyi azonban bizonyos, hogy a szabadelvű párt leg-higgadtabb tagjai is lehetetlennek tartanak minden fuzionális kísérletet.

Széll Kálmán maga sokkal inkább szabadelvű párti ember és sokkal kipróbáltabb politikus, sem hogy ilyen veszedelmes experimentációkon kezdene vagy akár folytatná is kormányzását.

Magyarország egyetlen uralom képes pártját nem szabad sem megbuktatni, sem megaláznia, sem szétrobbantani csupán azért, mert néhány éhes ellenzéki korifeusnak étvágya volna a hatalomra.

Az ellenzék megkapta a mit akart, talán többet is, most már hát húzza meg magát.

Széll Kálmán csak akkor számíthat a szabadelvű párttal feltétlenül, ha feltétlenül megőrzi és megvédi a szabadelvű párt zászlóját.

A párbaj.

Irta: Konoz Ákos.

Debreczen, február 22.

A párbaj az ordaliák maradványa. Egy darab abból a korból, melyet előszertettel mondunk sötétnek. Társadalmi rossz szokás, mely sehogysem illik be abba a modern keretbe, melyben mozgunk. Humanizmust hirdetünk s nem borzadunk a vértől. Szívünk — úgy mondjuk — telve van emberszeretettel és

külterületek esendjét élő alak nem háborgatja meg, ilyenkor előmászik a vad ember földalatti odujából. Tüskés bozontos szemöldöke alól kivillognak delejes fényben ragyogó szemei, és szuró tekintettel vizsgálják a fekete éjszakát.

Ha esendőség borul a közeli telepeken, még kutyaugatás sem hallik a távolból, akkor a kunyhó bejáratánál magánosan álló oszlopról egy ócska rongyos zsákot vesz elő, abba nyakát, fejét belesavarva, neki vág a csillagtalan sötétségnek, és a vasut töltés mély árkaiban elsiet a sintér ház felé.

Ott ösmeri a járást, tudja hogy hova temetik a peczér legények a megnyuzott kutyák hulláit.

Körmeivel kaparja le a vékony takarót a hustömegről, mohó kéjvágygyal szedi ki onnan a poros piszkos darabokat és rejti el zsákjának tágas üregében.

A midőn már elég tehernek érzi nek tartalmát vállra veszi és indul vissza a senki földjére, hol őt senki nem keresi, senki meg nem háborítja.

A rabolt eleséget aztán felakasztja kunyhójának azon részére — hol a legjobb jár. A kutya hus megfüstölve képezi aztán eledelét — mindaddig, míg újabb alkalommal, lóhust felejtnek kint a sintér telep udvarán.

*

Ez az emberi állat, ki most eliszonyító külsővel valóságos ijesztője ember

társainak, ki meghasonlott a világgal — saját magával, elítélve magát a legszomorubb szenvedésre nyomoruságra — valaha boldog napokat látott, szeretve tisztességes posztot töltött be a társadalomban.

Egyszer beszédbe egyeledtem vele, igaz hogy alig morgott valamit valamit a kérdéseimre s egyáltalában szerette volna ha nem háborgatom kíváncsiságommal.

De én tudni akartam ennek a szomorú embernek a multját. Bemásztam a töviskes kerítésen, oda álltam kunyhójának ajtajába s kijelentettem, hogy addig innen el nem megyek, míg nekem meg nem mondja a nevét.

A szennyes — kétségbeesettalak megijedve tekintett reám. Idegesen kapkodott össze gyűjtött rongyhalmazai között.

Tekintete folytonosan a vállamon nyugvó vadászfegyveremen nyugodott.

Villámokat szóró apró szemei azt a gondolatot ébresztették bennem, hogy ha most ez a fegyver az ő kezében volna, vagy ő — vagy én bizonyosan megcsókolnám a szemetes homokot.

Zaklattam tovább, hogy féljen.

Majd néhány perc múlva, olyan hangon — mint aki beszélni is elfelejtett — motyogá:

— Nincs nevem!

Azután elkezdtem biztatni, hogy ne féljen tőlem, jó barátja vagyok — minden héten egy kenyert én szoktam hozzá beadatni a tejes kocsisal. — Itt s lakom nem messze, minden nap itt megyek

el a kunyhója előtt — nem vagyok sem rendőr, sem zsandár stb. stb.

Addig magyaráztam neki teljes jó akaratomról, hogy lassan bár — de fokozatosan egészen megnyugodott, tekintete lágyabb — emberiesebb lett.

Leült az égő parázs mellé a földre, két térdét az álla alá szorítva — belebámult a felszálló füst kékes sűrűségébe.

Majd szennyes arcát felém fordítva, vizsgáló szemeivel néhányszor végigmérte alakomat,

Azután rezgő, töredezett hangon — mintha saját személyéhez beszélne — hosszú időközön keresztül megszokta saját lelkének elmondani rejtélyes fájdalmait: motyogni kezdett gyors tempóban, nem lehetett abból csupán néhány szót értelmesen kivenni.

Különös monoton hangejtéssel ontotta száján a beszédet; lélekzetet csak akkor vett, ha valami nagyon szomorú mozzanat fordult elő zavaros előadásában. Ilyenkor egy pillanatra megállott, kezeivel kiszáradt szemeit dörzsölte meg, — mintha abba egy régen érzett ösmeretlen köny jelentkezett volna.

Figyeltem a hangot, szemeimmel kísérem a száj mozgását, hogy ha legalább nem elég jól értem meg a beszédét, az ajka járásáról tudjam leolvasni zaklatott lelkének szomorú történetét.

* * *

A névtelen vad ember nagyon megszűről tévedt arra a kis túskebokros teru-

még sem tudunk elnézők lenni. Hamar felgerjedünk és nem akarunk megbocsátani. A legcsekélyebb megjegyzés sért bennünket, de mi is szívesen sértünk abban a hiszemben, hogy a fegyver igazságos bíró lesz köztünk. Vérében van a lovagiasság érzete, de nem gondoljuk meg, hogy sokszor egy emberélet drágább kincs a világ itéleténél.

Sok megrögzött szokásunkról le tudunk az idők folyamán szokni, csak a párbajról nem. Könnyelműen odaállunk a pisztoly esőve elé, honnan a halál leselkedik reánk és jobb ügyhöz méltó bátorsággal mérjük össze kardunkat, nem gondolva azzal, hogy annak a kardnak egyik éle minket, a másik egy család boldogságát érheti szíven.

Egy tekintet, egy szó, nem a helyén alkalmazva, egy kis félreértés, a felhevült kedély egy abberrációja a legjobb barátokat szembe állítja egymással és sokszor a végzetes kimenetelű viaskodásban épen az bukik el, ki igazságát a fegyverekre, szerencséjére vagy ügyességére bízta s nyomorék lesz, vagy meghal, holott ártatlan volt.

Nem tagadom, mert tudom tapasztalásból, hogy a társadalmi szokás kényszere viszi igen sokszor a viaskodó feleket azokba a fedett lovardákba, hol az összeért kardok vagy eldőrdülő fegyverek reperálják a férfi-becsületet. Nem is rovom meg éppen azért azokat, kik becsületük megvédésének szent ezéjából, mintegy kényszerítve a társadalmi szokás által, szembe állanak egymással. — Nem az emberek a hibások, hanem a nagy társadalom, mely ős erejével ki nem küszöbölte még a középkor eme maradványát. Egyes emberek nem változtathatnak a helyzetben, hanem a társadalomból kell kiindulni annak a mozgalomnak, mely elsöpörné e rossz szokást, mely tenger könynek lett már okozója, végtelen szerencsétlenségeknek szülő oka. A társadalom emelje fel szavát a törvényhozásnál és kérje a nemzet képviselőit, hogy hozzanak szigorú törvényt, mint azt az általunk sokszor esodált Anglia tette. Szeretjük a külföldet utánozni és még

sem követjük azon kétségkívül művelt nemzeteket, melyek a férfi-becsület reperálását nem a fegyverekre, hanem a törvényre bizzák. Letették nemzeti ruhánkat, régi jó szokásainkat feleseréltük külföldről importált erkölcsökkel, de szívünkhöz nőtt a fegyveres mérkőzés rossz szokása, akár van arra alapos okunk, akár nincs.

Nyomás alatt állunk, mert ha nem adunk vagy nem kérünk fegyveres elégtételt egyes esetekben, gyáváknak tart bennünket éppen az a társadalom, mely az egyes szerencsétlenül végződő párbajok után feljajdul és siránkozik. Ugyszólván kidobja kebeléből azt a szerencsétlent, ki igazságtalan dolognak tartja becsületének megvédését kardra vagy golyóra bízni.

Mennyi átok fogamzott meg már ebben a rossz szokásban. Hány özvegyi fátvált szőtt már a párbaj és hány árva keresi szerető apját, ki halva maradt a küzdő téren? És miért e sötét fátvált, a tenger könny? Mert a becsület ugy kívánta, hogy folyjon a vér. Es folyt nem egyszer az ártatlan vére, akit odakényszerítettek a fegyver elé, a családja meg árván maradt támasz és gondviselő nélkül, sokszor nyomorban, kenyér nélkül, rettenetes emlékekkel. Hol itt az igazság? Hol a morál örök törvénye? Vagy az ember a rohanó században már olyan értéktelen portéka lett amelynek élete többé nem becses? Vagy a társadalomnak mindegy, ha egy-egy munkás tagja egy félreértésnek, egy rossz szokásnak áldozata lesz? Ki adja vissza a nőnek elvesztett boldogságát, az árvának az apát? A világ csak vigasztalhatja őket, de sebeiket nem gyógyíthatja be sohasem. Az a seb örökké nyílt marad s belőle önkénytelenül kitér az átok és ostorával a sirig veri azt, kinek talán eszeágában sem volt halálra sebezni ellenfelét, de mit tehetett róla, ha az a bolond golyó emberszívbe kívánt megpihenni.

Eppen azért örömmel üdvözljük az egyes törvényhatóságok mozgalmát, melynek az a ezéje, hogy a törvényhozás törvényt hozzon a párbaj ellen. Törvényt, mely legyen szigorú. Törvényt, mely örök időkre üzze ki e rossz szokást hazánkból.

melynek minden egyes vidékén dombordik egy-egy sir, melyben egy-egy áldozat nyugszik. Törvényt, mely mondjon kemény ítéletet a bűnös felett. — Ne a kard, ne a golyó reparálja becsületünket, hanem a törvény ereje védje azt azokkal szemben, kik azt leakarják gázolni. Törvényt, mely igazat adjon az igaznak és sujtja azt, ki a mások becsületének foszlányaiban gyönyörködik. Törvényt, mely ne tegyen kivételt, hanem egyenlő mértékkel mérjen s ha ez így lesz, korunk ezen veszedelmes betegsége el fog tűnni közülünk.

Mint örömmel halljuk, Debreczen sz. kir. városnak márczius havában tartandó törvényhatósági közgyűlésén is adnak be indítványt azon ezéjből, hogy írjon fel a közgyűlés a képviselőházhoz a párbaj korlátozása ügyében. Nem kételkedünk, hogy a mi intelligens közgyűlésünk minden tagja hozzájárul ezen indítványhoz, mely a társadalom egy égő sebének begyógyításához nyújt segédkezet.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szerdán, február 22-én, („A” bérletben)
A baba, operette.

Csütörtökön, február 23-án („B” bérletben)
Az eleven ördög, operette.

Pénteken, február 24-én, („C” bérletben)
— ujdonsággal — először: *Aeneas papa*, vígjáték.

Szombaton, február 25-én, („A” bérletben)
Aeneas papa.

Vasárnap, február 26-án, délután 3 órakor: *Aranylakodalom*; este 7 $\frac{1}{2}$ órakor (szünetben): *Betyár kendője*, népszínmű.

* **Gésák.** *Mezeinek* előre hirdetett rekedtsége volt az ómen. De nemesak rekedt volt, hanem szerepét halk hangon is alig tudta elmondani, mi nemesak a közönségre volt kellemetlen, hanem a szereplőkre is akadályozó hatása. Elvégre *Mezei* arról nem tehet, hogy rekedt, de viszont az igazgatóság meg lehetne szíves idejében gondoskodni műsorváltozásról, mert az ilyen mű precedenseket — hogy

letre, ahol már husz éve a nyomor és elszigeteltség rablánczain tengeti silány életét.

Összetörve, a világgal véres harczot viva, saját énjének józanabb eszével ide cipelte a megtépett porhüvelyt, hogy senki által nem ösmerve, kíváncsi szemektől eltakarva, várja meg az utolsó órát, amikor megszabadul multjának marados kinjaitól.

Gazdag ember volt elhagyott otthonában, szép felesége, két kis gyermeke tették vidámabbá az amugy is nyugalmas életét.

Felesége a nők azon fajához tartozott, kik nem elégednek meg az egy otthon puha fészkeinek melegségével, másol is keresik a szórakozások kellemes perzeit.

A férj boldogsága fel lett dulva, a kékszemű szörnyeteg a féltékenység összes gyilkáival szurkálták a rajongva szerető szívet, a vér kibugygyanásig.

Megjött az alkalom, a midőn a borzasztó valóról szemével meggyőződhetett.

A hűtlen asszonyt saját házában, egyik jó barátjával tetten érte . . .

A sokszorozott kegyetlenség végrehajtása szállta meg az eddig becsületes szívet.

Elkeseredett tompa ordítással dobta reá magát a bűnösökre.

A megijedt esábitót hiányos pongyolájában, egy összezecsavart lepedővel tehetlenné tette, guzsba esavarta mint egy

gombolyagot és oda dobta a szoba egyik sarkába.

Azután odament az asszonyhoz . . . letépett függönyzinórból hurkot készített és azt a reszkető nő nyakára illesztette. Meg akarta fojtani, széjjel akarta szagatni mint egy beszenyezett rongydarabot.

Meggondolta . . . ez kevés volna neki büntetésül, valami borzasztóbb halállal kell mindkettőnek kimulni . . . de de előbb valljanak . . . halálos rettegés között vallják be, mióta csalják, lopják az ő imádott boldogságát.

Összekötözte a nőt is és mellé dobta a férfinak.

Kifutott az őrző ember a kamrába, behozta a petroleumos kannát, telve a gyilkos folyadékkal.

Arezán a kájánság iszonyatával oda lépett a két összekötözött alakhoz és rájuk locsolta a kanna egész tartalmát.

Az áldozatok lelket rendítő jajkiáltással jelezték a közelgő borzalmas veszélyt, tudták, gondolták, hogy valami pokoli dolog fog következni.

Rimánkodtak, üvöltöttek, mint a kálizkába zárt fenevadak, számukra nem volt irgalom.

Az esztét vesztett megcsalt férj egy bot végére újságpapírosból csóvát csinált, azt egy gyufa szálnál meggyújtotta.

Ezzel az égő fáklyával közeledett a petroleummal belocsolt alakokhoz.

Valami iszonyatos vergődést vitt véghez a két legkinosabb halálra ítelt. A

félelemtől fogaikkal marcangolták köteleiket, hogy megszabaduljanak ettől a szörnyetegtől.

A kötelek meg se mozcizantak, az örült ember kinkötését csak késsel lehet felbontani.

A lángoló kanóc már csak egy lelhetnyire volt testüktől, még egy mozzanat, égő kráterként fognak henteregni a szoba padlóján.

De előbb vallani kell, mióta csalják őtet és az a két mosolygó gyermek a másik szobában — kié?

Fejük felett lobogtatva a sziporkáló papiros-csóvát — komor fenyegető hangon hörgé:

Ha őszintén feleltek megbocsátok.
A szerencsétlenek mindent megígértek.

Pedig lelkének egy szikrájában sem volt megérve a bocsánat legkisebb páránya sem.

A fenti ígéretet eselvetésként alkalmazta. Így bizonyosan vallani fognak.

Mióta esaltok engem? kérdé rekedt hangon.

Régen — hörgé a nő.
A férj majd rájuk ejtette az égő kanóczot, meglepetésében.

A két gyermek az enyém? vagy azé a másiké? — ordítá vad hangon.

Nem tudom — nyögé a nő.

Erre a vallomásra a magán kívül ragadott szerencsétlen ember hozzájuk csapta a lángoló papírost és kifutott a szobából.

fekete táblán a közönség elnézését kéri, nem vagyunk hajlandók szó nélkül hagyni. Az előadás máskülönben legördült, úgy, mint a függöny szokott, mikor néha meg-megakad s végre leszalad.

* **Pálmai Ilka bucsuja.** Pálmai Ilka, vagy mint a népnyelv elnevezte, az *aranyos Ilka*, végleg bucsut mond a magyar színpadnak és e célból egy budapesti és a vidéki nagyobb színpadokon fog vendégszerepelni. Ezt a bucsu-körutat a diva a jövő téli szezonban akarja megtartani. Igaz, hogy egy kicsit későn jut eszébe a bucsuzás, de azért se baj! — az ő számára is tartogatunk néhány könyvespépet.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

Február 25. Az izraelita jótékony nőegylet „debreczeni vásár” mulatsága a „Bika” dísztermében.

Február 25. Jogász-táncszestély a „Margit”-ban.

Márczius 2. A debreczeni posta- és távirat-tisztviselői kar hangversenye a „Margit” fürdő dísztermében.

Márczius 4. A kereskedő ifjak táncszestélye az „Arany-Biká”-ban.

* Mikor lesz hát a jogász-táncszestély?

A ki farsangi naptárunkat (nem anakronizmus már ez is) tegnapelőtt olvasta, láthatta, hogy derék jogászaink márczius 1-én fognak utoljára fényes vizitet tartani a Margitban. Tegnap számunkban meg február 25-ére publikáltuk a hamisítatlan határozatot. Megmagyarázzuk hát, hogy legyen világosság. Tudvalevő, hogy jogászaink még decemberben három estére terjedőleg bocsátották ki meghívójukat s a harmadik estélyt már akkor február 25-ére nyomatták ki. Később az izraelita nőegylet is épen e napra tűzte ki vásári mulatságát s ezért jogászaink udvariaságból hajlandók lettek volna jóval előbb lefoglalt napjukról lemondani. Azonban utóbb oly körülmények merültek föl, melyek elkerülhetetlenül szükségelik, hogy az estély úgy mint tervezve volt, vagyis **február 25-én** tartassék meg. S mivel mi

Hajdon fővel összetaposott lelki kinokkal neki vágott a sík mezőnek s mint a kit ezer furia kerget, — ment testének összerogyásáig.

A bűnösök a legiszonyosabb halállal lakoltak meg — halálordításaik közvégyült két ártatlan gyermek kínos nyögése is, kiknek bűnhődnie kellett anyjuk ballépéseért.

Az eddig a nyugalom és boldogság örökös tanyájának helyén egy üszökhalmaz képződött, melynek romjai között még ma is keresik a bennlakó család minden tagját, kik közhiedelem szerint, mindnyájan benn veszték a lángok között.

* * *

A megcsalt, bosszuját kielégítő férfi tátongó sebével lelkében, átbujdosta az ország minden zege zugát.

Lerongyolt ruhában, mezítláb érkezett arra a kis senki földjére, télvíz idején.

Ott megfeneklett, odaépítette remete-oduját, abban lakik mint egy kitaszított bélpoklos, ki a társadalomból örökre ki van közösítve.

Nyajas olvasó, ha valamikor utad arra visz, keresd fel szemeiddel azt a csalánbokros helyet és gondold szájalommal annak szerencsétlen lakójára, ki kutya-hussal táplalkozik, hogy majd ő is elhagyatott vad otthonában valamikor a kőbori kutyák zsákmánya legyen.

meg részrehajlatlanok vagyunk, ezt örömmel rectificáljuk s megbiztuk lapunk rimkedvelő munkatársát, hogy ez irányban intézkedjék.

* **„Debreczeni vásár.”** A farsang egyik legfényesebb és látványosabb leggazdagabb mulatsága lesz a f. hó 25-én szombaton tartandó nőegyleti bál. A gazdag Debreczen híres vására költözik fel ez estére a Bika dísztermébe, a hol látványos, a legtarkább népviseletet ábrázoló csoportok teljesen hű képét adják az elmúlt híres vásári sokadalomnak. A bál rendezése tegnap este tartott ülésében megállapította a jelmezes csoportok násznép, vásári vevők, vásári alakok stb. felvonulásának, elhelyezkedésének sorrendjét. s ebből kifolyólag ezután is felkéri azon urhölgyeket és férfiakat, kik jelmezen jelennek meg, hogy már 8 órakor megjelenni sziveskedjenek. Egyik érdekessége lesz az estnek az ott megjelenő **„Debreczenben kidobolták . . .”** cz. alkalmi lap, melynek szerkesztői az aktuális napi eseményeket és városunk viszonyait szellemes cikkekben adják közre a bál közönségének. **A rendezőség egyben pedig tudatja hogy azon hírek, melyek szerint a bál elhalasztatnék, minden alapot nélkülöznek.**

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A béke tárgyalások.

Budapest, február 22. (Érkezett d. u. 2 órakor.) Pont déli 12 órakor az ellenzék bizalmi férfiai összeültek tanácskozásra a képviselőház emeleti termében. Széll Kálmán pontról-pontra közölte velök békefeltételeit, fölkerívén őket, hogy válasszák elcsütörtökig adják be, mert pénteken Bécsbe készülni jelentést tenni a koronának.

A tanácskozás előtt **Kossuth** Ferenc üdvözölte Széll Kálmánt, ki röviden megköszönte az üdvözlést, kijelentvén, hogy szívesen helyez arra, hogy a tárgyalások gyors és sikeres befejezést nyerjenek.

Széll Kálmán békefeltételeit a békebizottság ma délután külön veszi tárgyalás alá.

Az új kereskedelmi miniszter.

Budapest, február 22. (Érkezett d. u. 2 órakor.) Széll Kálmán, ma kora délelőtt sokat tanácskozott **Hegedüs** Sándor országgyűlési képviselővel. Képviselői körökben biztosan tudják, hogy **Hegedüs** Sándor lesz az új kereskedelmi miniszter.

Széll és a Tiszák.

Budapest, február 22. (Érkezett d. u. 2 ó. 20 p.) Beavatott politikai körökben teljesen valótlannak mondják azt a híresztelést, mintha Széll Kálmán miatt a Tiszák kilépnének a szabadelvűpártból.

Békeremények.

Budapest, február 22. (Érk. 2 ó. 20 p.) Mint bécsből táviratozzák, az osztrák politikai körökben biztosra veszik, hogy Széll Kálmánnak a legrövidebb idő alatt sikerül a teljes békét kieszközölni.

A debreczeni szabadelvűpárt manifesztuma

Budapest, február 22. (Érk. d. u. 2 ó.) Az országos szabadelvűpártban élénk örömet keltett a debreczeni szabadelvűpárt

manifesztuma. A táviratot kézzől-kézre adták s minden oldalról *éljenek a debreczeniek* kiáltások hangzottak.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg később.

Kéziratok visszadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Ötthon”-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—8 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfeltek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a fellek megjelehetnek minden szerdán.

Famunkataniás. A kézügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán es pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

— **A debreczeni szabadelvű párt gyűlése.** A debreczeni szabadelvű párt intéző bizottsága tegnap d. u. **Nemes Kálmán** elnökhelyettes elnöklésével gyűlést tartott, hogy kifejezze törhetlen ragaszkodását a szabadelvűség eszméi iránt. A megváltozott politikai viszonyok daczára is a párt zászlajára irt eszmék megvalósításáért küzd és az igazi liberalizmus elveit kívánja megvalósítva látni minden vonalon. Az igazi liberalis politika tette nagygyá és hatalmassá az országot, ez szerzett nekünk tekintélyt a külföld előtt. Ezen az alapon fejlődünk, haladtunk és ezen utról való letérés veszélyeztetné az eddig elért eredményeket. Igazán örvendünk, hogy a debreczeni szabadelvű párt egy szíven és lélekkel hozzájárult a következő távirat elküldéséhez, melyet az országos szabadelvű párt elnökéhez **Podmaniczky Frigyes** báróhoz javasolt küldeni az intéző bizottság:

Nagyméltóságú br. Podmaniczky Frigyes, urnak az országos szabadelvűpárt elnökének

Budapesten.

A debreczeni szabadelvűpárt intéző bizottsága kimondja, hogy rendületlenül kitart a szabadelvűség eszméi mellett. Ezeknek érvényesítését kívánja és óhajtja törvényeinkben s az ország kormányzatában. Az orsz. szabadelvűpártot ezen elvek megvalósítása körül felületlenül támogatja s ezen törek-

véseivel magát azonosítja. Ebből kifolyólag az országos szabadelvűpártnak mint ilyenek *egységes fennmaradását a haza érdekében* továbbra is kívánatosnak, sőt *feltétlenül szükségesnek tartja.*

Nemes Kálmán
elnök helyettes.

Márk Endre
főtákar.

— **Könyves Tóth Kálmán** ev. ref. lelkész, a kitűnő író és költő, mint részvételt értesülünk, pár nap óta betegen fekszik. Állapotában, majavulás állott be. A beteg író-lelkészt, fia Könyves Tóth Mihály dr. önfeláldozással ápolja.

— **Csajfay Ferencz** állapotában máni javulás állott be. A sebesült könyebben érzi magát, láza némileg csökkent, de azért még elég súlyos arra, hogy aggodalomra adjon okot. Bartha tanár és Boross Ernő orvosok önfeláldozó ápolásának azonban, mint örömmel értesülünk, talán sikerülnie fog a sebesült szerkesztőt talpa állítani.

— **Koszorúmegváltás** Boldogult Berger Vilmos temetése alkalmából koszorúmegváltással jótékonykezélni pótlólag még adakoztak: Berger Armin (NagyKárolyból) 20 koronát, Reismann Mór bankigazgató (Nagyváradról) 20 koronát és dr. Popper Alajos és neje 40 koronát. Az adományok a két jótékony nőgyelet közt fognak szegények közt való felosztásra megosztani.

— **Az ujonczozás elhalasztása.** Bánffy Dezső br. miniszterelnök újvi beszédéből tudva van, hogy a kormány, az obstrukció által előidézett u. n. *exlex állapotban*, ameddig az törvényt pótló rendelkezések nélkül egyáltalán tartható, a deklarativ rendelet helyett a „közállapotok főtartását” ad hoc intézkedésekkel kívánja teljesíteni, még pedig úgy, hogy a törvényhozás alkotmányoszerű rendelkezési joga a szükséges mértéken túl semmi tekintetben sérelmet ne szenvedjen. Ennek egyik kifolyása volt, hogy a budgettörvény és indennitás hiánya következtében Lukács László pénzügyminiszter az adóvégrehajtásokat további rendelkezéseig az egész országban felfüggesztette s az államháztartást a kormány a végrehajtások nélkül, hazafias készséggel befizetett adókból tartja fenn.

Most, amikor az ujonczozás határéje is közeledik, hasonló rendelkezés szüksége állott elő s az erre vonatkozó körrendeletet mai kelettel Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter is szétküldötte az ország összes törvényhatóságaihoz, a mi által értékét veszítette az az ellenzéki mozgalom is, amelyet Hevesvármegye közgyűlése az ujoncztagadás végett megindított. A rendelet természetesen ideiglenes jellegű s a politikai események fejlődése kilátást nyit rá, hogy azt nem egy újabb, elhalaszthatlan kormányrendelet, hanem az országgyűlés ujonczmegajánlása fogja nem sokára hatályon kívül helyezni. A rendelet ma Debreczen és Hajdumegye hatóságának is megérkezett, itt következők:

Az 1899. évi ujonczozási előmunkálatok foganatosítása tárgyában, a mult 1898. évi szeptember hónap 6-ikáról 59.000 sz. alatt kiadott körrendelet kapcsán és a minisztertanács határozata alapján, ezennel elrendelem, hogy az idei fősorozás egyelőre és további rendeletemig elhalasztatik.

Erről a sorozási járástiszviselők azonnal értesítendők.

Bpest, 1899. évi február hó 19-én.

Fejérváry s. k.
honvédelmi miniszter.

— **A „Bikur Chólim”** debreczeni betegsegélyző egyesület f. hó 20-án tartott ülésén a *tiszviselő-jelölés* a következőleg történt: Elnökjelöltek: Rosenberg József és Csengeri Imre; alelnök jelöltek: ifj. Fülöp Ignác és Csengeri Imre; pénztáros jelöltek: Rosenberg Simon és Glück Adolf; ellenőr jelöltek: Schwarz Fülöp és Glück Adolf; betegfelügyelő jelöltek: Braun Hermann, Goldberger Dávid, Weinstein Eliás, Knüpfler Simon, Glück Herman fakereskedő és Geiger József; orvosjelöltek: dr. Kenyeres Elek és dr. Rózsa Mór. **A választó közgyűlés** f. hó 26-án d. u. 2 órakor az izr. iskola tanástermében fog megtartatni.

— **Véres családi dráma a Csapó-kertben.** Egyik reggeli laptársunk mai számában véres családi drámát ír le, mely a Csapó-kertben játszódott le. Illetékes helyen arról értesítenek, hogy családi drámáról nincs szó s vér sem folyt. Annyi az egész, hogy **Gavallér János** taligás nejevel összeszólkóztak s a férj felhevülésében nejeinek vállát késsel könnyen megsebezte. A sérülés oly jelentéktelen, hogy az orvosi látélet szerint 2—3 nap alatt begyógyul. Az asszonyt nem szállították ki a kórházba, sőt még ágyban sem fekszik, mit igazolt azzal, hogy ma reggel megjelent a kapitányi hivatalban jelenteni, hogy megbékült az urával s panaszát visszavonja, — ez a rémes családi dráma igazságos története.

— **A párbaj ellen.** Nagyváradon mozgalom indult meg, hogy a közgyűléshez indítványt adjanak be: írjon föl a törvényhatóság a törvényhozáshoz a párbajozás korlátozása érdekében. Az indítványt a bizottság tekintélyes tagjai fogják aláírni. A mozgalom élen Sipos Orbán kir. tanácsos tanfelügyelő áll akit mindig az elsők között találunk, ha Nagyváradon valami nemes czélu dolog kiviteléről van szó.

Békés-Gyuláról is hasonló mozgalomról érkezik jelentés. Békésvármegye febr. 27-én tartandó közgyűlésére Keeskeméthy Ferencz törvényhatósági bizottsági tag olyan indítványt jelentett be, a mely szerint a megye közgyűlése írjon föl az országgyűléshez a párbajok megüntetése érdekében, s ugyan-e czélből indítsa országos mozgalmat is.

— **Hegyközséggé alakulás Hadházon.** Mint levelezőnk írja: Hadház város közönsége a tulajdonát képező 204 kat. hold immunis földbirtokát felsőbb jóváhagyás folytán városunk érdekeit mindannyiszor szíven hordó Linay János főjegyző indítványára az 1898. év szeptember havában szálló-telepítés czéljából örök áron egyeseknek eladta. Ezen szállónak alkalmas terület igen jó áron kelt el, az egyes birtokosok a kedvező tétel folyamán megrigorizottak. Ezen eladott terület birtokosai a f. hó 21-én tartott alakuló közgyűlésen Pákozdi Sándor t. b. főszolgabíró ur elnökle alatt, hogy községgé átalakult, a kert ez alkalommal megtartott közgyűlésen „Boeskey” nevet nyerte. Az alakuló gyűlés tiszviselőit egyhangulag megválasztotta. Hegyközségi bíró lett Dezső Kálmán, helyettese Bede Gergely főbíró. Jegyző Mihalovics Gyula, felügyelő dr. Schik József, pénztáros E Kiss József. Választmányi tagok: Bán József, Geiger Vilmos, Emerich Arnold, Bajdos János, Balogh Márton, Sz. Szabó Sándor, Szabó Sándor könyvelő, Poroszlay László, Poroszlay Albert, Bartha Gábor, Patai Gábor. Az alakuló közgyűlésnek igen nagy előnyére Heinrich József borászati felügyelő ur is jelen volt, ki szépen és könnyen érthetően megmagyarázta a hegyközségi alakulás előnyös voltát. A nagy számmal jelenvolt birtokosok úgy Pákozdi Sándor t. b. főszolgabíró urat, mint Heinrich József felügyelő

urat tapintatos eljárásukért és az adott felvilágosításokért lelkesen megéljenztek. Óhajlandó volna, hogy a miniegy 350 hold régi szálló tulajdonosai is követnék azon údvös példát, hogy az ósdi és a mai korban már hátrányos rendszerrel felhagynának és hegyközséggé alakítnának.

— **Máglyán megsütött munkás.** Hajmeresztő, párját ritkító gyilkosság történt a napokban a Szepes-Olaszi határban fekvő erdőségeken. — A lipótómgyei Lueski és Kelemenfalva lakossága többnyire erdőtaralással foglalkozik. Ennek a két községnek néhány emberét a Szepes-Olaszi határban fekvő erdők letarolására szerződtette valamelyik odaváló fakereskedő. A favágók erdei tanyáján a napokban viszálykodás támadt, melynek okozója állítólag Zahradnik András lueskii lakos volt. A kelemenfalviak ezért meg akarták verni. A mint a lueskiiak társukat veszélyben látták, segítségére siettek. — Erre iszonyu vérengzés támadt a két táborra szakadt munkások között, baltákkal vagdalták egymást az emberek. Minthogy azonban a lueskiiak jóval kevesebben voltak, amazok szétverték. E közben a viszály okozóját, Zahradnik Andrást a kelemenfalviak elfogták s embertelen módon kivégezték: kezeit és lábait összekötötték s egy éggő máglyára tették. A szerencsétlen kétségbeeső kiáltására ismét összefutottak a társai s egyesült rohammal megtámadták a máglya körül állókat, de a szerencsétlen Zahradnikot már későn huzták ki a tűzből; néhány óra mulva kisenvedett. A rózsahegy törvényszék sürgősen utasította a szepesi csendőrséget, hogy a 17 gyilkost az erdőben fogdossa össze. Sikerült eddig kinyomozni, hogy főkolompusuk Zachár János volt.

— **Körözött okirathamisító.** A husztijárásbíró országosan körözi Vald Mózes husztii bórkereskedőt, ki okirat hamisításért jogerősen vád alá van helyezve. A körözőlevél megérkezett a debreczeni rendőrséghez is.

— **Letartóztatott járásbíró.** Egerből jelentik, hogy ott Boday Aurél egri járásbíró a csendőrség letartóztatta. Azt mondják, hogy Bodayt megvesztegetés és sikkasztás miatt jelentették fel.

— **Leugrott a vonatról.** Schwarz Gyula józsa vegyes-kereskedő tegnap Debreczenbe akart jönni, hogy a heti vásár alkalmából bevásárlásokat eszközöljön. A vonat beérkezett Debreczenbe, de Schwarz mélyen aludt. Mikor a vonat újból elindult, akkor vette észre, hogy elhagyta Debreczent. A vonat már rég kiért a pályaudvarból, Schwarz gondolt egyet s leugrott a tova robogó vonatról. Schwarz könnyelműségeért a járásbíró előtt lakol meg.

— **Apátlan fiu.** Hadházról bejött egy szegény asszony és elpanaszolta, hogy egészséges fejlődésű, szép, fekete szemű kis fiát nem képes tartani és a jószívű emberbarátokhoz fordul, hogy ki volna hajlandó örökbe fogadni. Tudakozódhatni a gyermek felől Hadház községben Kovács Józsefnél 667-ik számú háznál.

— **Köszönet nyilvánítások.** A helybeli Hitel- és Takarékszövetkezeti bank volt kegyes iskolánk pénztárának tíz koronát adományként beküldeni, fogadja jelzett pénztintézet tek. igazgatósága az iskolaszék halás köszönetét. Dr. Popper Mór iskolaszéki elnök, Darvas Izidor iskolapénztáros. — A helybeli Hitel- és Takarékszövetkezeti bank volt kegyes iskolánk pénztárának tíz koronát adományként beküldeni, fogadja jelzett pénztintézet tek. igazgatósága az iskolaszék halás köszönetét. — A Chevra Kadisa előjárósága.

— **Visszajönnek a 16 dik huszárok.** A debreczeni helyőrség létszámában az ideiglenes hadgyakorlatok befejezésével fontos változás áll be. Budapestről vissza rendelik az ott állomásozó 16. huszárezredet; illetve annak törzse és három százada foglalja el a most épülő, nagy lovasági laktanyát. A 16. huszárezred, amely egyzben már huzamos ideig volt Debreczenben és e város környékén, — tulajdonképpen haza jön, miután e derék magyarezred legénységét Debreczen vidékéről sorozzák.

— **Lefényképezett műkedvelők.** A pénteken és szombaton nagy tetszéssel tartott műkedvelői előadás-palotás-tánczának szereplői lefényképeztették magukat. Nagyon helyesen tették, hogy ezt a feladhatatlan szép estvét megörökítették. Ohajtandó volna, ha a többiek is követnék példájukat, különösen a Görög tablóban szereplők lefényképeztetését óhajtáná nagyon a közönség. A fölvetelt lovag **Chylinszky György** eszközölte.

— **Köszönet nyilvánítás.** A folyó hó 18-án megtartott nyomdász bálon felülfizettek: Mihalovits Jenő, Szikszay Gyula 5—5 frt, Hoffmann Sándor, Komlóssy Dezső, Első Magyar Betűöntőde r.-társ. (Budapest), Doszpoly János kereskedő, Nikházy Dániel, Szabó Ferencz (H. Bőszörmény) 2—2 frt, Komlóssy Arthur 1 frt 50 kr., Somos Arpad, Karai Sándor, Adler Henrik, Donogán István, Schaff János, Molnár Károly, S. Szabó József, Németh András, Komlóssy Miklós, Mayer Jenő, Ember Lajos, ifj. Gyürky Sándor 1—1 frt, Széchenyi Istvánné, Erdélyi Ferencz 50—50 kr. — Mindnyájuknak hálás köszönetet mond — a rendezőség.

x **Hivatali helyiségül,** esetleg ipari célokra rektárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x **A „Bika“ kávéházban** ma, szerdán **Rácz Károly** zenekara játszik.

Nyilatkozat.

Alulirott a D. R. U. február 20 iki 51-ik számában felhevült állapotomban megirt nyilatkozatomat visszavonom s érte a megsértett cikkirótól bocsánatot kérek.

Debreczen, 1899. február hó 21.

Tar Zoltán.

TÁVIRATOK.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Mária Immakulata halála.

Budapest február 22. Münchenből irják: Luitpold régens-herceg Mária Immakulata kir. hercegnőért tíz napú udvari gyászt rendelt el.

Közzgazdaság.

Budapest, február 22. Buzakinálat, vértelkedv gyöngé. Forgalomban 10,000 mm. Irányzat szilárd. — Zab és rozs nyugodt, árpa és tengeri változatlan.

9.79—80

9.53—54

8.58—60

7.85—87

4.66—68

5.79—81

2.10—20

A franciaországi események.

Budapest, február 22. Davout auserstádti herceg, a becsület rend nagykanzellárja, ma délelőtt a külügyminiszteri-

umban valamennyi miniszter jelenlétében átadta Loubet elnöknek a becsület rend nagykeresztjét. Délelőtt a külügyminiszteriumban Loubet elnöklete alatt minisztertanács volt, a melyben Loubet elnök közölte annak az üzenetének a tartalmát, a melyet ma délelőtt a kamarákban felolvasnak. A minisztertanács elhatározta, hogy csütörtökön, Faure temetése napján a hivatalok és iskolák, továbbá az érték- és árutőzsdék zárva maradjanak.

Fanatikus lelkész.

Budapest, február 22. Szent-Pétervárról távirják: A járásbíróóság büntető osztálya tegnap kezdte meg a nyilvánosság kizárásával a végtárgyalást Belakiewicz katolikus lelkész ellen, a kit azzal vádolnak, hogy községének tagjait fanatizmusból sanyargatta. A tárgyalás megnyitáskor az igazságügyminiszter is jelen volt. Számos tanut idéztek meg.

Loubet programja.

A Havas-ügynökség jelenti. A kamara folyosóin elterjedt, de megjelölés bizonytalan hírek szerint Loubet elnök üzenetében, a mely nem lesz nagy terjedelmű, körülbelül ezek foglaltatnak: Az elnök köszönetet mond a szenátoroknak és képviselőknél azért a megtiszteltetésért, a melyben őt részesítették és kijelenti, hogy minden erejével arra fog törekedni, hogy a magaslatán álljon azoknak a köteles ségeknek, a melyeket ujállása ró reá. Ki fogja fejezni tiszteletét az alkotmány iránt és kötelezi magát, hogy annak ugy szellemében, mint szövegéhez hiven fog alkalmazkodni. A megnyugtatás és egyetértés eszméjének meleg hangsúlyozása után az üzenet a francia hazáról fog szólni, dicsérettel adózik dicsőséges hadseregének és kifejezi azt a reményt, hogy az ország a hadsereghez való ragaszkodásával és az igazságszolgáltatás tiszteletben tartásával el fog jutni a harmonia és egyetértés helyreállításához, valamint a nemzetet mozgató kérdés küszöbön álló megoldásához.

Loubet rá fog mutatni arra, hogy ő mindenkor előszeretettel tanulmányozta a munkáskérdést, a szociális kérdést, és az oly kérdéseket, a melyek az ipari és a pénzügyi tere tartoznak, valamint a munka szervezésének kérdését. Fel fogja hívni a parlamentet, hogy járuljon hozzá a különböző kezdeményezések, melyek gyakorlati és gyümölcsöző eredményekre vannak hivatva vezetni. A külügyek tekintetében Franciaország oly politikát fog követni, a mely hű lesz ama barátságos viszonyokhoz, melyeket Franciaország kötött és a mely őszinteségével, őszinteségével és azzal, hogy őszhangban fog állani Franciaország történetének tradícióival, a békének legbiztosabb záloga és legalkalmasabb eszköz lesz arra, hogy Franciaország megtartsa azt a helyét, a melyet a világban elfoglal.

Madonna . . .

Árnyas, hüvös hely. Temető. Virágzó akácok alatt szanaszét sirok hevertek. Behorpadt, rögös volt az egyik. A keresztje hiányzott. A kiemelkedő föld mutatta, hogy sir volt valaha. A másik rendezett volt.

Frissen festett vaskerítés óvta. A magas márványemlék alig látszott ki az illatos sárga Mareschal Nill rózsák közül. Ezt szeretették, amazt nem. Ott szegény, itt gazdag feküdt.

Bolyongtam napokon keresztül a sirok között. Nem is az uton mentem, hanem a merre a lábam vitt. Keresztül gázoltam a magasra nőtt eszterjéken, rátapostam a sirok között rendetlen módon kihajlott gazon és mentem, amíg csak bele nem fáradtam.

Ismertem már a legtöbb sirt. Még azt is, amelyről hiányzott a fejfa. Szép volt előttem a hüvös, árnyas hely. A temető, melynek levegője, mindig balzsamos volt a fehér akácvirágtól.

Soha sem rettegtem a haláltól. Megnyugvással, megadással bolyongtam a sirok között. Mintha csak valami üvegházban lettem volna. Jobban éreztem magamat, mint odahaza. Ott égetett, sorvasztott, kinzott folyton valami után a vágy. Mit tudom én mi után. Minden után, mit a szem belát és az agy ismer. A temetőben nyugodt voltam. Nem kinzott, nem epeztett, nem sorvasztott semmi. Tanultam lemondani.

A temetőben született meg az én legelső szerelmem. Fiatal voltam és a lelkem fogékony. Tele hittel, idealizmussal. És megdöbbant a szívem.

Asszony volt. Fiatal és szenvedő. Még nem is léteztem, a mikor meghalt. Véletlenül bukkantam a sírjára. Ott feküdt, ahol a legnépesebb volt a temető. Körülötte mindenütt egy halott. Hosszu idő mult el, amikor meghalt. Már nem is temetnek ide. Nincs hely. A sírásók a temető másik részében ásták az ujjonnan érkezettek számára a gödröt.

Fiatal volt, a mikor meghalt. Nagyon fiatal. A szenvedés vitte a sírba. Elhervadt, elpusztult, mint a virág, melyet a fagy ér. A nélkül, hogy élt volna, birt volna fogalommal a boldogság, az élet felől.

Asszony volt. Fiatal és szenvedő. Sokat szenvedtem életemben. Bizonyára ez a körülmény hozott össze velem. Ez szülhette a rokonszenvet is, amelylyel a legelső pillanatban viseltetem a halott iránt, kit nem is ismertem soha. Szántam és bántódtam a halála felett. Mintha legalább is ismertem volna. Soha sem láttam, sohasem hallottam felőle. A fekete márvány-emlékbe vésett néhány szóból értesültem, hogy létezett egykor.

És egyre jobban szántam, egyre jobban bántódtam. Utam egyenesen az ő sírjához vezetett. Ott álldogáltam órahosszat. Behunytam a szemem és gondolkodtam. Lassan feltámadt előttem a halott. Nyugodtan, mosolyogva. Fehér volt az arca és piros az ajka. Asszony volt. Édes, szép asszony. Fehér, puha karokkal, amelyek erősen tudtak szorítani, ölelni. Formás kicsi asszonyka, minden jó tulajdonsággal megáldva. Így élt a fantáziámban, kinek esontjait is porrá őrlötte már akkor az idő . . .

Élt a lelkemben egy ideál. Halvány képű, édes, kicsi, barna leány. Én azt láttam a halottban. És lassan megszerettem. Csendes, gyöngéd, tiszta, poetikus szerelemmel. Nem volt benne semmi szenvedély, cseppnyi kitörés sem. Ideálisan szerettem őt, ugy a a milyen: ugy, a mint van.

Elhalt, elpusztult. Akár a virág, amelyet fagy ér. Hirtelen, egyszerre.

És szőttem mesét. Esküvőre ment a fehér lelkű leány. Törékeny, szelid teremtés. A férfi idős volt és gazember. Éjjel-nappal szívta a vérét a fehér galambnak, aki irtózott tőle. És jött a hervadás. Zugott, kongott a sok harang. Elpusztult, meghalt a kicsi galamb.

A temetőben bolyongtam mindig. Folyton az ő sírja előtt tartózkodtam. Előttem volt

egyre a képe. És mindig jobban szerettem. Előtt nem is lehet úgy szeretni. Élőben folyton csalódik az ember. A halott hű volt hozzám. Olyan volt mindig, amilyennek én tudni akartam. A milyennek a lelkem, a fantáziám alkotta. Állhatatos, igaz, szent. És nem bántott meg soha.

Nehéz volt a válás. Mennem kellett. Az ember élete folytonos szenvedés. A végzet elragadja attól, akit megtanul igazán, hiven szeretni. És üldözi, üldözi a sors, amíg egy napon össze nem roskad előtte a meggyötört, kifáradt lélek . . .

Hosszu idő múlt el. Nem voltam szerelmes soha. Fogva tart az első szerelem. Előttem lebeg a fehér, édes Madonna arc . . .

Éles, csipős novemberi szél. Kavarja a homokot, söpri a port, a lehullott száraz falevelet. Könnyű szárnyával magasra kap egy-egy papír darabot és forgatja, forgatja sebesen. Ki tudja meddig . . . Ki tudja merre . . .

Fakó, megsárgult, elrongyolódott papír hullott elém. El is van tépve. Alig lehet kivenni rajta a betűket. Egy gyászjelentés.

Fiatal asszony halt meg. Sokat szenvedett.

Feltámadt előttem a fehér Madonna arc. Ugy fáj a lelkem. Tele gyűl a szemem könnyel. Sirok keservesen . . .

G. I.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradai Ödön.** —

(Folytatás.) 92.

— Ily szavak után, — mondá soha sem lehetünk egymás iránt olyanok, mint eddig voltunk. Az oly bizalom, a mely oly könnyen megrendül, sohasem lehetett szilárd!

— Miriám! Ha beigazolhatok . . .

— Mindent beigazolok, de csak a magam kedvéért — válaszolá könnyek között. Eljén boldogan Sir Henry.

— Miriám! Ha . . .

— Ha . . . — ismétlé Miriám fájdalmas mosolylyal — Ön ítélkezett, a nélkül, hogy meghallgatott volna; ön elítélt engemet, a nélkül, hogy meghallgatott volna.

Miriám szemrehányó, fájdalmas szavai, megjelenésének nemes volta, szépsége hatalmas kétséget támasztottak a báróban, talán ok nélkül ítélhette el Miriámot.

— Bocsáss meg, hogy helytelenül viselkedtem veled szemben, Miriám. Térj vissza és engedj időt a megfontolásra. A bizonyítékok, melyeket elém tártak, anynyira ellened szóltak.

— Bocsáss meg nekem!

— Megbocsátok önnek.

— Hiszek neked, jöjj vissza hozzám és bocsáss meg nekem.

— Megbocsátok.

— És visszajössz hozzá?

— Nem, soha többé. Ön a boldogság iránti reményeimet teljesen elosztalatta. Én azt hittem, hogy az ön feltétlen bizalmát bírom és ön ilyeket tételezett fel rólam azon nő szavaira, ki évek óta halálos ellenségem.

— A mikor ő hozzám jött, a kétség és a bizonytalanság aggasztott engem. Hasszu hallgatásod aggasztott és beteg voltam.

De Sir Henry hiába könyörgött Miriámnak.

— Be fogom igazolni ártatlanságomat, de csak a magam kedvéért. — mondá ismételen, — hogy belássa, miszerint a nő,

kit ön szeretett, méltó volt becsülésére. A kétséget, melyet ön irántam táplált, osztja a társaság is, mert megvagyok győződve róla, hogy az én könyörtelen ellenségemnek volt rea gondja. — Isten vele, Sir Henry!

— Miriám!

— Eljén boldogan.

Sir Henry könyörgései hiába valók voltak. Elment.

— Miriám sohasem fogsz visszatérni hozzám — mondá Sir Henry bánatosan — miért is adtam oly könnyen hitelt Mrs. Digby rágalmainak.

Csak most, hogy Miriám elment, érzé mily sokat vesztett vele.

— Olyan természete van, mint az apjának volt, a ki a legjobb szívű ember volt, de egy sértő szóért soha sem tudott megbocsátani. Mindenemet oda adnám örömet, ha hozzám újra visszatérne!

— Archiehez megyek és bocsánatot kérek tőle — határozá el magában. — Ő ki fog békiteni minket egymással. Bár mennyire szerencsétlennek is érem magamat, mégis örvendek, hogy felkeresett, mert most már tudom, hogy ártatlan. Elárulták ezt szavai, tekintete.

Mr. Ravel ez alatt a vendéglőben várakozott. Miriám nyugodtan, de szomoruan üdvözlé visszatértekor.

— Beszélt ön vele?

— Igen, Archie.

— És . . .

— Mikor indul a legközelebbi vonat Londonba?

— Körülbelül 3 óra múlva.

Addig elmondom önnek a köztünk történeteket.

— Mr. Ravel nagyérdekkel hallgata Miriám szavait, a melyeket fájdalmas keserűséggel, de nem kétségbeesve ejtett ki.

VIII.

A leghűbb barát.

— Az olvasóteremben volt Sir Henry, a mint beléptem. És a mint meglátott, öröm kiáltás helyett vissza rettent tőlem.

— De hát mit mondott?

Azzal vádolt, hogy álnok vagyok és hűtlen voltam hozzá.

— De ön felvilágosítá tévedéséről?

— Mielőtt elmentem, kért, bocsássak meg neki. Azt mondta, hisz nekem, mielőtt előadnám bizonyítékaimat és én meg is bocsátottam neki, de vissza nem térhetek hozzá.

— Gondolja meg Miriám, hogy ő a férje önnek!

— Nem az. Sohasem lesz többé férjem. Gyanúsító szavai kioltották szerelmemet.

— Miriám e szavak után zokogni kezdett.

— Szegény gyermekem, — mondá az ég tudja, hogyan szeretem önt és mennyire megtennék mindent hogy ön szabad legyen. Ha Sir Henry és az egész világ is ön ellen fordul, úgy ennek én vagyok oka, bár ha mi hibát sem követtem el, és az önrelt elkövetett igazságtalanságok következményeit örömmel viselem el én. Ön bennem tiz, vagy husz év múlva is ugyan azt a barátot fogja feltalálni, a férfit, a ki kész önrelt a barátságánál bensőbb köteleket, házasságot kötni.

— Ez a rólam terjesztett gyalázatos hazugságnak az igazság látszatát adná. Nem Archie, én nem óhajtok más nevet viselni, mint atyám nevét, mindaddig míg ártatlanságomat bebizonyítottam és amantől méltólag megbüntettem, és lelepleztem. Legyen ön mindég barátom, — ön az én egyetlen barátom. Ön elfog engem Londonba kísérni és ott elhagy. Mr. Pulteney anyjához nem fogok visszatérni és így ön nem fog rólam mit sem hallani.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. február hó 22-én.

Államadésság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	120.—	120.50
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	—	120.75	121.75
" koronajárdék 4%	—	97.90	98.40
" regále vált. köt. 4 1/2%	—	101.—	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%	—	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/10%	—	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	140.—	141.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	397.75	398.25
Osztrák hitelbank részvény	—	368.50	368.70
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	105.—	105.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	—	122.—	123.—
" " " 3%-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhítel sorsjegy 3%-os	—	120.50	121.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	—	11.75	12.25
Osztrák " " " " " "	—	20.50	21.—
Olasz " " " " " "	—	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	—	6.75	7.25
Jó-szív " " " " " "	—	3.80	4.20

Pénznumok:

Cs. és kir. arany	—	—	5.66	5.74
20 márkás arany	—	—	11.79	11.83
20 frankos arany	—	—	9.55	9.59
1 Sovereigns	—	—	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. február 21-én.

A vételkedv ma is elég élénk volt és egyes malmok ma ismét idegen buzát is vásároltak.

Mintegy 15,000 métermázsás forgalom verődött össze változatlan, jól tartott árak mellett.

Rozs szinte változatlan volt.

Zab ártartó.

Tengeriben csekély forgalom mellett az árak nem változtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 1000 mm. 79 k. 10:55 forinton, 100 mm. 77-5 k. 10:50 forinton, 300 mm. 79-4 k. 10:57 forinton, 400 mm. 78 k. 10:55 frton, 300 mm. 76 k. 10:50 frton, mind három bónapra.

II. Határidő-üzlet.

A magasabb amerikai jegyzések ma ismét fedezésekre ösztönöztek márcziusi buzában, mely ennek folytán néhány krral emelkedett, befolyásolva az áprilisi buzát, melynek ára jóformán egyenlő arányban emelkedik. A márcziusi buzában a két párt erős mértékűzésére lehet számítani, azért mindenki helyesen cselekszik, ha ezen párbajtól, melynek esélyei kiszámíthatatlanok, lőtávolban tartja magát és átengedi a harczt az illetékes nagy auguroknak.

Rozs fedezések folytán csekélységgel javult, de ismét visszaesett.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	9.79 — 9.80
" " " " " " " "	9.53 — 9.54
Rozs márcziusra	7.85 — 7.87
Tengeri 1899. májusra	4.66 — 4.68
Zab 1899. márcziusra	5.79 — 5.81
Repeze augusztusra	12.10 — 12.20

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Buza márcziusra	8.56 — 8.57
" " " " " " " "	9.53 — 9.55
Rozs márcziusra	7.84 — 7.86
Zab márcziusra	5.59 — 5.81
Tengeri 1899. májusra	4.65 — 4.66
Repeze szeptemberre	12.10 — 12.15

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 143. Bérlet 117. sz. „C“

Ma, szerdán, 1899. február 22-én

A BABA.

Nagy operette 4 felvonásban. Szövegét írta: Ordonneau M. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzőtte: Audran Edmond.

I-ső felvonás: „A noviezius.“

Maximin atya, kolostor-r.-főnök Sziklai Miklós
Balthazar } — — — — Püspöki Imre
Basiligne } szerzetesek — — — — Nagy József
Agnelot } — — — — Makrai Dénes
Renoit, szerzetes — — — — Markovits H.
Lancelot, szerzetes növendék F. Kállai Lujza

II-ik felvonás: „A babaház.“

Lancelot — — — — F. Kállai Lujza
Hilarius mester, automata készítő Fenyéri Mór
Hilariusné asszony — — — — Loesarekné G.
Alézia, a leánya — — — — Kaposi Józsa
Jossé, Hilarius segédje — — — — Rubos Árpád
Güdüline, komorna — — — — Csügényi V.

III-ik felvonás: „A baba házassága.“

De la Chanterelle gróf — — — — Szentés János
Loremois, gróf — — — — Bartha István
Lancelot — — — — F. Kállai Lujza
Hilarius mester — — — — Fenyéri Mór
Hilariusné — — — — Loesarekné G.
Alézia, a leányuk — — — — Kaposi Józsa
Nantine, jegyző — — — — Csáki Ferencz

IV-ik felvonás: „A baba a kolostorban.“

Maximin atya, r.-főnök — — — — Sziklai Miklós
Balthazar } — — — — Püspöki Imre.
Basiligne } szerzetesek — — — — Nagy József
Agnelot } — — — — Makrai Dénes
Benoit } — — — — Markovits H.
Dale Chanterelle, gróf — — — — Szentés János
Loremois, Gróf — — — — Bartha István
Lancelot — — — — F. Kállai L.
Alézia, neje — — — — Kaposi J.
Hilarius, mester — — — — Fenyéri Mór

Holnap, csütörtökön február 22-én

Az eleven ördög.

Operette három felvonásban.

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két	Egy
	lovas	lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	—
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	—
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
Háromnegyed órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órára túl félóra vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város szrompón belül	50	70
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1 40
A temetőbe ki és vissza	1 20	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi tászkával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi tászkával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár.		
A korosuló vagy csónakázó téhoz, cukorgyár, légszuszgár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéshoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésárterre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
A katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számíthatnak.		

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: Kéry Gyula)

Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59-14.

Csődtömeg eladási hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhirrre teszem, miszerint vb. Palkovits Fülöp utóda **Fuchs Samu** csődtömegéhez tartozó s a csődleltár 1—36. tétele alatt összeírt szappan-készlet, szappan gyártáshoz szükséges anyagok, gyári berendezések 1713 frt 48 kr. beszerzési s 1235 frt 74 kr. becsértékben az ideiglenes csődválasztmány 1899. évi február 5-én tartott ülésében határozata s a csődbíróság 2579/99 számú jóváhagyó végzése folytán, ajánlati uton el fognak adatni.

Minélfogva venni szándékozók felhivatnak, miszerint 50 kros bélyeggel s 150 frt bánatpénzzel felszerelt, legmagasabb ígértüket tartalmazó zárt ajánlataikat Hlatky Endre csődválasztmányi elnök urhoz **f. évi márczius hó 7-ik napjának déli 12 órájáig** annál inkább nyujtsák be, mert az elkészen érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Vevő köteles a megvett árukat a csődválasztmány határozata után azonnal átvenni s elszállíttatni s a vételárat készpénzben alulírott csődtömeggondnoknál lefizetni s a vétel után kivetendő III. foku illetéket viselni.

A beadott ajánlatok el-, vagy el nem fogadása felett a határozást a csődválasztmány magának fönntartja.

A vételárnak azonnali le nem fizetése esetén vevő bánatpénzét elveszti.

Vevő a gyári és lakhelyiségeket tömeggondnoktól 1899. évi augusztus 1-ig kibérelheti, ez azonban külön szerződés tárgyát képezi.

A csődleltár alulírott tömeggondnoknál s az áruk és felszerelések pedig tömeggondnok közbejövetele mellett a gyárhelyiség telepén (Emília malom) d. u. 3—5 óráig megtekinthetők.

Nagyvárad, 1899. évi február hó 21. napján.

Dr. Wavrek Kálmán

tömeggondnok.

Nyomtatvány-vásárlók figyelmébe!

Az alant felsorolt, czélszerű beosztású nyomtatványokat, jó papíron, a következő **legolcsóbb árakon** számítjuk és pedig:

Szolgálati (cseléd-) könyvek folyó számmal ellátott 48 oldallal: 100 db 4 frt 50 kr., 100 drbon alul drbja 5 kr. Egy ezer drb 40 frt.

Gyógyszerész-számla fekete és piros nyomással egész iv, drbja 2 kr. 100 drb 1 frt 80 kr.

Fizetési bárcza. (Fogyasztási ital és italmérési adófizetési lajstrom) 100 iv 1 frt 50 kr.

Kimutatás. (Térrajz dohánytermelési engedély elnyerése iránti folyamodványhoz szükséges adatokból) 100 drb 1 frt 20 kr.

Ev. ref. egyházi nyomtatványok:

Egyházi adó-főkönyv	100 iv	3 frt	— kr.
Napló	1	50	—
Gondnoki Napló bevétel	1	50	—
„ „ kiadás	1	50	—
Pénzbeli számadás	1	50	—
Terménybeli „	1	50	—
Keresztelési anyakönyv	4	—	—
Szülöttek és megkereszteltettek anyakönyve	4	—	—
Halottak anyakönyve	4	—	—
Házassági anyakönyv	4	—	—
Egyházi adóiv 5 évre szóló	100 drb	2	50
„ „ 1 „ „	—	—	50
Esketési igazolvány	—	—	35
Keresztelési jegy	—	—	40
Családi értesítés	—	—	60

Továbbá ügyvédi és végrehajtói nyomtatványok író-papírok és levélborítékok.

👉 Vidéki megrendeléseket postafordultával intézünk el. 👈

„CSOKONAI“ nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Debreczenben, IV., Hal-köz 4. sz.